

Ocak 2015 Sayı:57

I. Çin'de Gelişmeler

o Ekonomi

o Enflasyon ve Para Politikası

o Dış Ticaret

o Yatırımlar

II. Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

o Avrupa ülkeleri ile ilişkiler

o ABD ile ilişkiler

o Diğer Ülkelerle İlişkiler

o Türkiye ile İlişkiler

III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49 (30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler

➤ Ekonomi

Eyaletlerin gelişim hızı Çin'in ekonomik geleceğini söyleyebilir mi

Çin ekonomisi 2014 yılında karmaşık ve değişken dış gelişmelerin etkisinde kaldı. Bu zorlu dönemde ülkenin ekonomik gelişimini dengede tutma gibi ağır bir görevi üstlenen Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi ve Devlet Konseyi söz vermiş olduğu reformları kademe kademe uygulamaya koydu, makro kontrolde inovasyona odaklandı. Hükümet aynı zamanda, piyasalarda canlılığı arttırmaya, inovasyonu arttırmaya yönelik çalışmaları gerçekleştirdi. Yeni normal sürecinde yapısal iyileştirme çalışmaları başarıya ulaştı, kalite artırıldı, halkın gelirlerinde iyileştirme yapıldı.

Yapılan ön tahminlere göre, Çin'in Gayri Safi Milli Hasılası (GSMH) 2014 yılında %7.4 oranında büyüdü. 63,646.3 milyar yuan (10,221.6 milyar dolar) oldu. Dönemsel olarak rakamlara bakıldığında ise, 2014'ün ilk çeyreğinde ülke ekonomisi %7.4, ikinci çeyrekte %7.5, üçüncü çeyrekte %7.3 ve dördüncü çeyrekte %7.3 oranlarında büyüdü.

Birincil sanayilerdeki katma değer %4.1 arttı 5,833.2 milyar yuan (936.8 milyar dolar oldu)

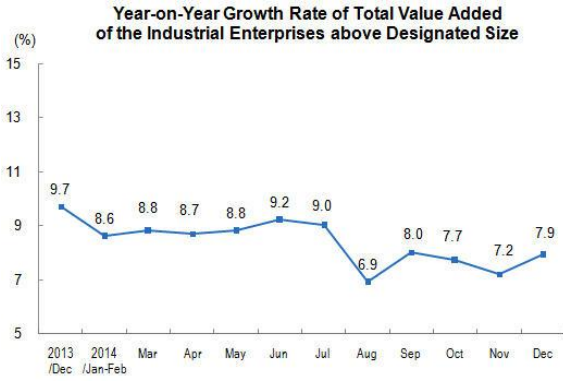
İkincil sanayilerde katma değer %7.3 oranında büyüdü 27,139.2 milyar yuan (4,358.5 milyar dolar) olarak kaydedildi. Üçüncül sanayiler ise %8.1 büyüdü 30,673.9 milyar yuan (4,926.2 milyar dolar) oldu.

2014 yılı ekonomik gelişimine genel olarak bakıldığında; Çin yeni normal stratejisi çerçevesinde, istikrarlı ve kaliteli bir ekonomik büyümeyi sağladı.

Öte yandan, uluslararası ve ülke içi piyasalarda halen karmaşık ve zorlu bir dönem yaşanmakta.

Önümüzdeki dönemde "Çin Merkezi Ekonomi Çalışma Konferansı"nda alınan kararların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Özellikle, kaliteli büyüme, ekonomik faaliyetlerin uygun oranlarda tutulması, ekonomik dönüşümün öncelikli tutulması ve yapısal reformların uygulanması büyük önem arz etmektedir. (1)

Sanayi İşletmeleri Katma Değeri

2014 yılının Aralık ayında, sanayi işletmeleri katma değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre %7.9 oranında arttı.

2014 yılında ise sanayi işletmeleri katma değeri bir önceki yıla göre %8.3 arttı.

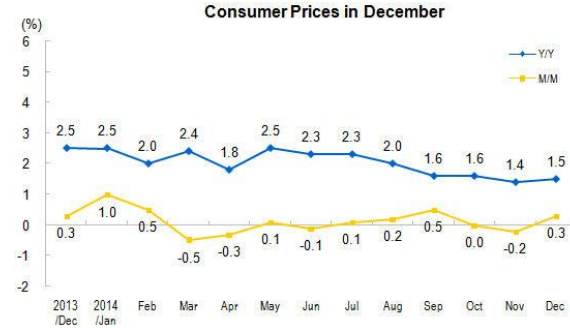
Ocak ve Kasım ayları arasında sanayi işletmeleri katma değeri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %8.3 oranında artış gösterdi.

Geçtiğimiz yıl Aralık ayında 41 sanayi dalının 39'unda bir önceki yılın aynı dönemine göre büyüme kaydedildi. Gıda ürünleri sanayi %7.9, tekstil sanayi %7.4, ham kimyasal maddeler ve kimya sanayi %8.6 metalik olmayan mineraller sanayi %8.7, demir içeren mineraller sanayi %8, demir içermeyen metallerin üretimi ve işleme sanayi %11.7, genel makina imalatı %7.3, otomobil sanayi %8.5, demiryolu, gemi inşaatı, havacılık sanayi ve diğer ulaşım ekipmanları üretimi %15.2, elektrikli

makine üretimi %7.7, bilgisayar, telekomünikasyon ve diğer elektronik cihazların üretimi %14.3, elektrik ve ısı üretimi %2.3 oranında arttı. (2)

Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

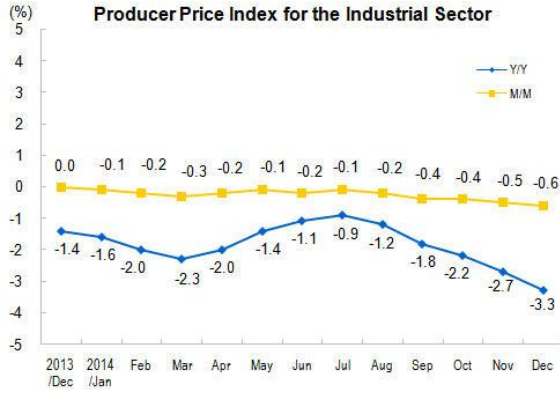
2014 yılının Aralık ayında, TÜFE bir önceki yıla kıyasla % 1.5 arttı.

Şehirlerde fiyatlar %1.6, kırsal kesimlerde %1.3 oranında yükseldi. Gıda ürünlerinde TÜFE % 2.9 artarken, gıda dışı ürünlerde %0.8 oranında artış gösterdi.

TÜFE; tüketim mallarında %1.4, hizmet sektöründe %1.8 oranında yükseldi.

2014 yılında TÜFE, bir önceki yıla kıyasla %2 oranında arttı. (3)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Geçtiğimiz Aralık ayında ÜFE, 2013 yılının Aralık ayına kıyasla % 3.3 oranında düştü.

2014 yılında ÜFE’de bir önceki yıla göre %1.9 oranında düşüş kaydedildi.

ÜFE; madencilik sanayinde %13.2, ham madde sanayinde %6.4, imalat ve işleme sanayinde %2.5, tüketim mallarında %0.2, gıdada %0.3, emtiada %0.6 oranlarında düştü. Giyim sanayinde, %0.6 arttı. (4)

Çin Mali Gelirleri

Çin Maliye Bakanlığı verilerine göre, geçtiğimiz yıl, ülkenin mali gelirleri %8.6 oranında arttı, 14.035 milyar yuan’e ulaştı. (178.91 milyar dolar) Aynı dönemde, merkezi hükümetin gelirleri %7.1 oranında arttı, 6.449 trilyon yuan (77.49 milyar dolar) oldu. Bir önceki yıla kıyasla 429.2 milyar yuan (68.93 milyar dolar) artmış oldu. Yerel

hükümetlerin toplam mali gelirleri %9.9 arttı, toplamda 684.9 milyar yuan (109.99 milyar dolar) artışla 7.586 trilyon yuan (1.22 trilyon dolar) olarak kaydedildi.

Aynı dönemde ülkenin vergi gelirleri %7.8 artarak, 11.9158 trilyon yuan (1.91 trilyon dolar) oldu.

Geçtiğimiz yıl Ocak ve Aralık aylarında ülkenin toplam mali giderleri bir önceki yıla göre %8.2 arttı, 15.2 trilyon yuan (2.44 trilyon dolar)’a ulaştı. Yani ülkenin mali giderleri geçtiğimiz yıl toplam 1.1449 trilyon yuan (183.87 milyar dolar) daha fazla oldu. (5)

Çin’in KDV reformu vergi gelirlerini 192 milyar yuan düşürdü

Çin Devlet Vergi İdaresi’nin (SAT) 28 Ocak 2015 tarihinde gerçekleştirdiği basın toplantısında, konuşma yapan SAT sözcüsü Guo Xialin; Çin’in katma değer vergisini (KDV) işletme vergisinin yerine koyduğu deneyisel reform uygulamasının ülkenin mali gelirlerinin geçtiğimiz yılda 191.8 milyar yuan (31.3 milyar dolar) azalmasına neden olduğunu bildirdi.

SAT’den verilen bilgiler doğrultusunda, 2012 yılından itibaren toplam 4.1 milyon

vergi mükellefinin reform planına katılabilmek için başvuruda bulunduğunu ve %95'ten fazla başvurunun kabul edildiğini duyurdu.

Geçtiğimiz yıl vergi reformu uygulamasına posta ve demiryolları sektörleri de dahil edilmişti. Bu sektörlerdeki vergi indirimi sırasıyla 800 milyon yuan (127.76 milyon dolar) ve 400 milyon (63.88 milyon dolar) oldu.

Vergi reformunun ileriki tarihlerde inşaat, emlak ve sigortacılık sektörleri için de uygulanması planlanıyor. (6)

➤ **Dış Ticaret**

Çin Dış Ticaret Hacmi

Çin Gümrük İdaresi verilerine göre, geçtiğimiz yıl Çin'in dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %2.3 oranında arttı, 26.43 trilyon yuan oldu. İhracat, %4.9 oranında artış gösterdi, 14.39 trilyon yuan oldu. Ülkenin ithalatında %6 oranında düşüş yaşandı, 12.04 yuan olarak kaydedildi. Ülkenin ticaret fazlası %45.9 arttı, 2.35 trilyon yuan'e ulaştı.

Dolar bazında rakamlara bakıldığında; geçtiğimiz yıl Çin dış ticaret hacmi %3.4 oranında arttı, 4.3 trilyon dolar oldu. İhracat %6.1 oranında arttı, 2.34 trilyon

dolar oldu. İthalat %0.4 oranında düştü, 1.96 trilyon dolar olarak kaydedildi. Ülkenin ticaret fazlası %47.3 oranında arttı, 382.46 milyar dolara ulaştı.

2014 yılında, Çin'in gelişmekte olan ülkelerle gerçekleştirdiği dış ticaret hacmi 2013 yılına göre %0.4 arttı. ASEAN, Hindistan, Rusya, Afrika, Orta ve Doğu Avrupa gibi yükselen pazarlarla olan dış ticaret hacminde hızlı bir artış kaydedildi. Bunda Shanghai Serbest Bölgesi'nin büyük katkısı olduğu söylenebilir. Hong Kong, Makao, Tayvan dışında toplam 17 serbest ticaret ortağı ile yapılan dış ticaret hacmi 2013 yılına göre %0.6 oranında artış gösterdi. AB ve Amerika ile olan dış ticaret hacmi ise geçtiğimiz yıl sırasıyla %9.9 ve %6.6 oranlarında arttı.

Çin hükümeti 2015 yılında dış ticarete %6 oranında büyümeyi hedefliyor. (7)

➤ **Yatırımlar**

Çin'e yapılan Yabancı Direk Yatırımlar (FDI)

2014 yılında, Çin'de kurulan yabancı işletmelerin sayısında bir önceki yılın aynı dönemine göre %4.4 oranında artış görüldü, toplam 23,778 adet yabancı sermayeli işletme kuruldu. Dolar bazında,

2014 yılında, reel sektörde ülkeye giren yabancı direk yatırımların değeri %1.7 oranında arttı, 119.56 milyar dolar (736.37 milyar yuan) oldu.

Aralık ayında, %6.1 oranında artışla toplam 2,482 yabancı firmaya kuruluş için onay verildi. Ülkeye reel sektörde giren yabancı sermaye %10.3 arttı, 13.32 milyar dolar (81.87 milyar yuan) olarak kaydedildi.

2014 yılında ayları arasında 10 ülke ve bölgeden (Hong Kong, Singapur, Tayvan, Japonya, Güney Kore, Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa ve Hollanda) Çin'e yapılan direk yabancı yatırımlar bir önceki yıla kıyasla %2.7 oranında arttı, toplam sermaye 112.59 milyar dolara ulaştı. Bu ülkelerin Çin'e giren toplam yabancı sermayesindeki payı % 94.2 oldu.

Güney Kore ve İngiltere'den yapılan direk yabancı yatırımlarda sırasıyla %29.8 ve %28 oranlarında artış görüldü. Toplam yatırım değerleri yine sırasıyla 3.97 milyar dolara ve 1.35 milyar dolara ulaştı. (8)

Çin yabancı yatırımcılara e-ticaret sektöründe %100 yatırım izni verdi

Çin Sanayi ve Bilişim Bakanlığı (MIIT), Shanghai Serbest Ticaret Bölgesi'nde (SH FTZ) deneysel bir çalışma başlatarak yabancılara tamamen yabancı sermayeli e-ticaret yapabilme izni verdiğini duyurdu.

MIIT, Shanghai'daki otoritelerin deneysel çalışmadan sorumlu olduğunu belirtti ve ek bir açıklamada bulunmadı.

Şuan Çinli Alibaba ve JD.com gibi dev e-ticaret firmalarının egemen olduğu bu sektörün yabancı sermayeye ülke genelinde de kademe kademe açılması beklenmektedir. (9)

Çin yatırım onay süreçlerini kolaylaştırdı

Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (NDRC) geçtiğimiz günlerde yatırım süreçlerini kolaylaştırdıklarını bildiren bir genelge yayımlayarak, genelgede yatırım onay sürecinde 18 maddenin kaldırıldığını duyurdu. Bu reform ile özel sektörde yatırımların artması desteklenecek.

Öte yandan, reformun sabit varlıklar ve hizmet sektöründe, sağlık ve enerji gibi kapalı alanlara özel sermayenin artmasına yardımcı olması bekleniyor.

Genelgede, internet başvuru sisteminin de yakın gelecekte başlatılacağını belirtildi.

NDRC, yatırım onay süreçlerinin kolaylaştırılmasının yanısıra, adil bir piyasa ortamı ve büyük firmalarının tekelinde olan bazı sektörlerde de açılım yapılması gerektiğini duyurdu. (10)

Çin'in Yurtdışı Yatırımları (ODI)

2014 yılında, Çinli yatırımcılar toplam 156 ülke ve bölgede toplam 6,128 şirket ve projeye yatırım yaptı. Yurtdışına yapılan direk yatırımların toplam değeri bir önceki yıla göre, %14.1 oranında arttı, 102.89 milyar dolar (632.05 milyar yuan) oldu.

Geçtiğimiz Aralık ayında, Çinli firmaların gerçekleştirdiği deniz aşırı reel sektör yatırımları %31.8 oranında arttı, toplam 13.09 milyar dolar (80.41 milyar yuan olarak kaydedildi.

2014 yılında Çinli firmaların yurtdışına yaptıkları yatırımlar, kiralama, iş hizmetleri, madencilik, toptancılık, parakendecilik, inşaat, emlak, ulaşım, depo ve posta hizmetlerini de içinde bulunduran 15 farklı sektörde yoğunlaştı. Kiralama ve iş hizmetleri sektöründe gerçekleştirilen yatırımların değeri 37.25 milyar dolar, madencilik yatırımları 19.33

milyar dolar, toptancılık ve parakendecilik yatırımları 17.27 milyar oldu. Bu sektörler Çin'in denizaşırı yatırımlarında öne çıkan sektörler oldu.

Geçtiğimiz yıl eyaletlerden yurtdışına yapılan yatırımlar %36.8 arttı, 45.11 milyar dolar oldu. Bu firmaların yaptığı yatırımlar ülkenin toplam ODI'nda %43.9 paya sahip oldu. Guangdong, Pekin, Shangdong bu bölgelerin başında geldi. Bu bölgelerden yapılan yurtdışı direk yatırımlarının değeri sırasıyla 9.601 milyar dolar, 5.547 milyar dolar ve 4.441 milyar dolar oldu. (11)

Çin Ticaret Bakanlığı: Çin net sermaye ihratçısı konumuna geldi

Xinhua Haber ve Çin Ticaret Bakanlığı'nın (MOFCOM) 19 Ocak'ta yayımladığı haber doğrultusunda 2014 yılında deniz aşırı yatırımlarının yabancı direk yatırımlarını geçmesi ile Çin tarihinde ilk kez "net sermaye ihracatçısı" oldu. Aynı tarihte, MOFCOM medya sözcüsü Sun Jiwen, basına verdiği röportajda 2014 yılında Çin'in denizaşırı yatırımlarının değerinin ilk kez yüz milyar doları aşarak rekor düzeye ulaştığını, %41.1 büyüme hızı ile 102.9 milyar dolar olarak gerçekleştiğini söyledi. Bu rakamla Çin, dünyanın en fazla denizaşırı yatırım yapan üçüncü ülkesi olma konumunu korudu.

MOFCOM tarafından yayımlanan rakamlar doğrultusunda, Çin'e giren reel sektör yabancı direk yatırımları 119.6 milyar dolar oldu.

Sun, "eğer Çinli firmalar yurtdışından elde ettikleri gelirle yeniden yatırım yapar ya da yurtdışında başka bir projeye yatırım yaparsa Çin, otomatik olarak dünyanın en büyük sermaye ihracatçısı olacaktır" dedi. (12)

Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

➤ Avrupa ülkeleri ile ilişkiler

"Avrupa'nın parasal genişlemesini anlayışla karşılıyoruz"

Çin, Avrupa Merkez Bankası'nın yeni tur parasal genişlemesini anlayışla karşıladıklarını açıkladı.

Çin'de merkez bankası işlevi gören Çin Halk Bankası Başkan Yardımcısı Pan Gongsheng bugün yaptığı açıklamada, Avrupa Merkez Bankası'nın yeni parasal genişlemeyi uyguladığı dönemde, ABD'deki parasal genişlemenin de normal düzene girdiğine işaret ederek, bu durum altında ABD Doları'nın kurunun daha yüksek seviyede kalacağına ve dolayısıyla Çin para birimi

Renminbi'nin Dolar karşısında değer kaybetme baskısının artacağına vurgu yaptı.

Avrupa Merkez Bankası dün yeni tur parasal genişleme politikasını açıkladı. Buna göre banka Mart ayından itibaren her ay Avro bölgesi üyelerinden 60 milyar Avro tutarında devlet tahvili alacak. Tahvil alımı Eylül 2016'ya kadar sürecek.

Başkan Yardımcısı Pan Gongsheng açıklamasında, Avrupa Merkez Bankası'nın yeni tur parasal genişlemesini anlayışla karşıladıklarını söyledi. Pan, bunun Avro Bölgesi'nde ekonomiye güç katacağı gibi, dış talebi artıracığına işaret ederek, Çin'in ihracatının da bundan olumlu etkileneceğine vurgu yaptı.

Pan Gongsheng, Avrupa Merkez Bankası'nın parasal genişleme sayesinde ABD dolarının daha güçlü olacağına işaret ederek, bu durum altında sınır ötesi sermaye dolaşımının belirsizliğinin pekiştirileceğini ve Renminbi'nin Dolar karşısında değer kaybetme baskısının yoğunlaşabileceğini söyledi.

Pan Gongsheng, önümüzdeki günlerde Avrupa Merkez Bankası dahil tüm dünya

ülkelerinin merkez bankalarının koordinasyonu güçlendirmelerini, böylece küresel finans istikrarını korumaları gerektiğini vurguladı. (13)

Çin, AB ile yasama konularında daha yakın işbirliği sözü verdi

Çin AB Büyükelçisi Yang Yanyi 21 Ocak'ta yaptığı konuşmada, yasama organlarının AB ile daha yakın ilişkiler içerisinde bulunacağı sözünü verdi.

Yang, "yeni normal ile Çin yeni ve kritik bir döneme girdi, aynı şekilde AB de ekonomik ve sosyal alandaki değişikliklerle mücadele sürecinde. Tüm bunlar göz önüne alındığında 2015 yılı Çin ve AB ilişkileri açısından zorlu dönem olacak" dedi.

Bu yıl AB Çin diplomatik ilişkilerinin kuruluşunun 40. yıl dönümü ve Çin-AB 17. Liderler Zirvesi bu yıl baharda yapılacak. Bu zirve Çin ve Avrupa ilişkilerinin geleceğine yönelik hedeflerin ortaya konulması açısından büyük önem taşıyor.

2014 yılında Çin ve AB ticaret hacmi 615 milyar dolara ulaştı. AB'nin Çin'e yatırımları 95 milyar dolar olurken, Çinli işletmelerin AB'deki yatırımları 49 milyar olarak gerçekleşti. (14)

Amerika ile İlişkiler

Çin Amerika'dan gelen kümes hayvanlarının ve yumurtaların ülkeye ithalatını yasakladı

Ocak 12 tarihinde Amerika Wallstreet'ten yayımlanan haberde Amerika'da kümes hayvanları Derneği'nin geçtiğimiz yıl sonunda kuş gribi salgınına dair bulgulara rastladığı duyurulmuştu. Bu haberin ardından, Çin Amerika'dan gelen kümes hayvanlarının ve yumurtaların Çin'e ithalatını durdurdu.

Geçtiğimiz ay Oregon, California ve Washington bölgesinde bazı yabancı kuş sürülerinin H5N8 virüsü taşıdığı tespit edildi. Bunun üzerine Çin, Amerika'dan gelen canlı tavuk, kümes hayvanları eti, yumurta ithalatına yasak getirdi.

Amerika Kümes Hayvanları ve Yumurta İhracat ve İhracatçıları Konseyi, basına yaptığı açıklamada, Çin'in bu tavrını çok aşırı bulduklarını söyledi. Konsey, virüs tespit edilen yerlerin ticari amaçla üretilen kümes hayvanları çiftliklerinden çok uzak olduğunu belirtti.

Çin halen, Güney Kore, Afrika gibi 20 ülkenin edilen kanatlı kümes hayvanlarının ülkeye ithal edilmesine yasak getirdi. 2014 yılının Kasım ayında yayımlanan rakamlar doğrultusunda, Amerika'nın Çin'e yaptığı kümes

hayvanları ve ürünleri ithalatı 272 milyon dolara ulaştı.

Bu rakamla Amerika Çin'e en fazla kümes hayvanı ve ürünlerini ithal eden 6.ülke oldu. (15)

➤ Diğer ülkeler ile ilişkiler

Çin'den "ortak kazanç" çağrısı

Çin, Rusya ve Hindistan dışişleri bakanları arasında 13. olağan görüşme dün Çin'in başkenti Beijing'de yapıldı.

Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ve Hindistan Dışişleri Bakanı Sushma Swaraj toplantıda hazır bulundu.

Wang Yi toplantıda yaptığı konuşmada "çifte kazanç, çoklu kazanç ve ortak kazanç" anlayışının bundan böyle uluslararası ilişkilerde yeni ve doğru bir yön olacağını vurguladı.

İşbirliği ve ortak kazancın, çağın yeni eğilimini yansıttığına işaret eden Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi, "Bu ilkeler aynı zamanda gelişmekte olan ülkelerin ortak sesidir" dedi.

Gelişmekte olan ülkelerin uluslararası ilişkilerde demokratikleşmenin

artmasından yana olduklarını hatırlatan Wang Yi, Çin, Rusya ve Hindistan'ın el ele vererek, işbirliği ve ortak kazanç anlayışını yaymaları, dünya barışına ve kalkınmaya güç katmaları çağrısında bulundu. (16)

Yeni Zellanda Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kurucu üyelerinden oldu

Xinhua'dan 4 Ocak tarihinde verilen haber doğrultusunda, Yeni Zellanda, Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın (AIIB) kurucu üyelerinden olma kararı aldı. Yeni Zellanda'nın katılımıyla AIIB kurucu üye sayısı 24'e yükseldi. Kurucu üyeler arasında, Bangladeş, Brunei, Kamboçya, Çin, Hindistan, Endonezya, Kazakistan, Kuveyt, Laos, Maldivler, Malezya, Moğolistan, Myanmar, Nepal, Yeni Zelanda, Umman, Pakistan, Filipinler, Katar, Singapur, Sri Lanka, Tayland, Özbekistan ve Vietnam yer alıyor.

Çin Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklama doğrultusunda, AIIB'nin açıklık ve hoşgörüsü ilkesini benimsediğini ve bu nedenle AIBB'ye katılmak isteyen ülkelere her zaman kapılarının açık olduğunu belirtti.

AIIB'nin mevcut çalışma planına göre, 2015 yılının Haziran ayı öncesinde müzakere sürecinin ve tüzük

alışmalarının tamamlanması, ardından 2015 yılı sonu itibariyle bankanın faaliyete başlaması öngörölüyor. (17)

➤ Türkiye ile İlişkiler

Türkiye'deki Çin yatırımları yüzde 40 arttı

Türkiye'de 2014'te kurulan Çin ortaklı şirket sayısı yüzde 22 artarak 89'a yükseldi. Çin şirketlerinin toplam sermayesi de 2013 yılına göre yüzde 40'a yakın artarak 154 milyon lirayı aştı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birlięi'nin (TOBB) verilerine göre, 2014'te Türkiye'de toplam 89 Çin ortaklı şirket kuruldu. Söz konusu şirketlerin toplam sermayesi 154 milyon 226 bin lira oldu. Böylece Çin şirketlerinin, kurulan kapanan şirket sermayesi içindeki payı, 1 milyar 234 milyon dolarla, yüzde 12,5 olarak belirlendi.

2013 yılında Türkiye'de kurulan yabancı ortaklı şirketler içinde Çin ortaklı şirketlerin payı, 73 şirketle yüzde 9 olmuştu. Buna göre 2014'te kurulan Çin ortaklı şirket sayısında yüzde 22 oranında artış oldu. Kurulan Çin şirketlerinin sermayesi 2013'e göre yüzde 39,6 oranında yükseldi.

Çin'den gelen yatırımlardaki büyük artışa karşılık, Türkiye dünyadan yabancı sermaye çekmekte yetersiz kaldı. Ekonomi Bakanlığı'nın son açıkladığı 2014 yılı Ocak-Kasım dönemi verilerine göre Türkiye'ye gelen doğrudan yatırımlar 10,6 milyar dolar oldu. UNCTAD'ın 2013 yılı "Doğrudan Sermaye Yatırımları" raporuna göre, Türkiye dünya genelindeki toplam yabancı sermaye yatırımlarından sadece binde 7 oranında pay alabildi.

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi Çin'in doğrudan yurt dışı yatırımları 2014'te yüzde 14,1 arttı. (18)

Çin'den Türkiye'ye terörle mücadele işbirliğini güçlendirme çağrısı

Çin, Türkiye'ye terörle mücadele işbirliğini daha da güçlendirme çağrısı yaptı.

Emniyet Genel Müdürü M. Celalettin Lekesiz, Pekin'deki Zhongnanhai hükümet yerleşkesinde, Çin Komünist Partisi (ÇKP) Merkez Siyaset ve Hukuk Komisyonu Sekreteri Meng Jianzhu ile Salı günü görüştü.

Çin'in devlet medyasına yansıyan habere göre, görüşmede, kolluk kuvvetleri, güvenlik ve diğer konularda

işbirliğinin güçlendirmesini masaya yatırıldı.

Çin'in resmi Xinhua Haber Ajansı, görüşmede Meng'in, terörizm, insan kaçakçılığı ve diğer sınır ötesi suçlarla mücadelede Türkiye ile daha güçlü işbirliği çağrısı yaptığını duyurdu.

2007-2012 yılları arasında Kamu Güvenliği Bakanlığı da yapan Meng, görüşmede, Çin'in, Türkiye ile birlikte çalışmaya, iki ülke liderlerinin fikir birliğini vardıkları konuları uygulamaya, siyasi karşılıklı güveni geliştirmeye, ekonomik ve ticari alışverişi güçlendirmeye, iki tarafın çekirdek çıkarları ve kaygılarını anlamaya devam etmeye ve karşılıklı destek vermeye hazır olduğunu söyledi.

ÇKP içindeki en yüksek ikinci konsey olan politbüronun 25 üyesinden biri olan Meng ayrıca, iki ülke emniyeti arasındaki içişler ortak çalışma grubunun beşinci toplantısında elde edilen başarılı sonuçları kutladı. Konuşmasında Çinli yetkili, iki ülke arasındaki kolluk kuvvetleri işbirliğinin, ikili ilişkilerin önemli bir parçasını oluşturduğunu da kaydederek, "İki tarafın terörle mücadeleyi daha da güçlendirmesini, kaçakçılık ve diğer uluslararası organize

suçlar gibi alanlarda işbirliği yapmasını, bölgesel istikrarı korumayı ve etkin bir ulusal güvenliğin olmasını arzu ediyorum." diye konuştu.

TÜRKİYE'DE ÇİN'İN ÇIKARLARINA ZARAR VERECEK FAALİYETLERE İZİN YOK

Emniyet Genel Müdürü M. Celalettin Lekesiz ise Türk hükümetinin Çin ile ilişkilerine büyük önem verdiğini, Türk topraklarında Çin'in çıkarlarına zarar verecek her türlü gruba ya da kişilerin faaliyetlerine asla müsaade etmeyeceklerini yineledi. Lekesiz ayrıca, Çin'in kolluk kuvvetleri ile güvenlik işbirliğini güçlendirmeyi devam ettirmeye hazır olduklarını da kaydetti.

Global Times gazetesinin askeri haberler bölümündeki yorumda da, Türkiye'nin, ulaştırma bakımından Asya ile Avrupa arasında bir bağlantı merkezi olduğu vurgulandı. Ekonomik küreselleşme ile birlikte, çok sayıda kişinin Türkiye üzerinden Avrupa'ya ya da Asya'ya geçtiği belirtilen haberde, "Ancak bu geçişler sırasında bazı teröristler de pusuda beklemekte. Bu insanlar Türkiye ve Çin'e zarar getiriyor. Denmeli ki, Türkiye ve Çin'in, teröre

karşı güçlerini birleştirmesi büyük zorunluluk." ifadeleri kullanıldı. (19)

Wujiang firmaları Türk pazarını “yeniden” kazandı

Jiangsu Hengli Chemical Fiber co.ltd bir buçuk yıllık süre sonunda Türkiye’nin Çinli polyester iplik üreticilerine uyguladığı anti dumping vergisini Jiangsu Hengli Group and Shenghong Group vb. firmalar için %38.7’den %7.42’ye indirme kararı aldığını duyurdu.

Wujiang firması Çin’in önde gelen polyester iplik üreticisi. Geçtiğimiz yıl Ocak ve Kasım ayları arasında firmanın gerçekleştirdiği filament ihracatı 290 milyon dolara ulaştı. Türkiye firmanın en önemli ihracat pazarı oldu. Firma yetkilileri, anti dumping soruşturmasını kaybetmeleri halinde zamanla Türk pazarında var olamayacaklarını söyledi.

Dava sonucu, şüphesiz Çin yerel sentetik lif sektörü için olumlu bir gelişmedir. (20)

Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (2.02.2015) (21)

Türk Lirası	2.42964
Amerikan Doları	6.25569
AVRO	7.08784

➤ Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

- 31 Aralık 2014, Çinli Fosun Fosun International Ltd Amerika Meadowbrook ,Insurance Group’u 433 milyon dolara satın alarak Amerika’nın mülkiyet ve kaza sigortacılığı pazarına erişim sağladı.Satın alma işlemlerinin 2015 yılının ikinci yarısında tamamlanması bekleniyor. (22)
- Çinli Wangda’nın sahibi, Wang Jianlin İspanyol futbol takımı Atletico de Madrid’in %20 hissesini satın aldı. Wang, klübün üçüncü en büyük hissedarı oldu. Pekin’de imzalanan anlaşmanın değerinin yaklaşık 40 milyon ila 45 milyon AVRO (yaklaşık 45 milyon-52 milyon dolar) arasında olduğu belirtildi. Wang Jianlin daha önce de İspanya’nın sembolik binalarından biri olan “Edificio Espana”yı 265 milyon AVRO’ya (306 milyon dolar) satın almıştı. (23)

Kaynaklar

1. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201501/t20150120_671037.html
2. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201501/t20150120_671060.html
3. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201501/t20150109_665727.html
4. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201501/t20150109_665735.html
5. http://gks.mof.gov.cn/zhengfuxinxi/tongjishuju/201501/t20150130_1186487.html
6. <http://en.people.cn/business/n/2015/0128/c90778-8842608.html>
7. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20150121.shtml>
8. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20150121.shtml>
9. <http://www.cucnews.com/news/gn/2015-01-14/12270.html>
10. <http://finance.chinanews.com/cj/2015/01-08/6948069.shtml>
11. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20150121.shtml>
12. <http://world.huanqiu.com/hot/2015-01/5443761.html>
13. <http://turkish.cri.cn/781/2015/01/23/1s165931.htm>
14. http://usa.chinadaily.com.cn/world/2015-01/22/content_19374063.htm
15. <http://finance.eastday.com/c9/2015/0114/718671321.html>
16. <http://turkish.cri.cn/781/2015/02/03/1s166153.htm>
17. <http://world.huanqiu.com/hot/2015-01/5348180.html>
18. <http://turkish.cri.cn/781/2015/02/02/1s166132.htm>
19. <http://www.bugun.com.tr/son-dakika/cinden-turkiyeye-terorle--haberi/1463400>
20. <http://www.wjdaily.com/node/NewsWjyw/2015-1-15/20150115083411933.html>
21. <http://www.xe.com/currencyconverter/>
22. <http://news.sinovision.net/finance/201501/00325228.htm>
23. <http://politics.people.com.cn/n/2015/0121/c70731-26419770.html>

